

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Nr. 5372, 5382, 5384, 5386,
5387, 5388, 5389, 5341 /2021

08. IUN. 2021

Către: **Domnul Cristian BUICAN**
Secretar al Camerei Deputaților

Ref. la: **Răspunsuri la întrebările formulate de deputați**

Stimate domnule secretar,

Vă transmitem, alăturat, răspunsurile instituțiilor vizate cu privire la unele întrebări formulate de deputați, potrivit tabelului anexat.

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

Nr. 476 / GB 17-06 2021

DOAMNEI DEPUTAT ALEXANDRA HUȚU

STIMATĂ DOAMNĂ DEPUTAT,

Referitor la întrebarea dumneavoastră, adresată ministrului muncii și protecției sociale, având ca obiect "Care sunt măsurile și programele concrete pentru creșterea natalității prin facilitarea accesului la serviciile de educație timpurie și la serviciile medicale de bază pentru femeile din mediul rural?", vă comunicăm următoarele:

Referitor la declinul demografic din România, precizăm că scăderea natalității este un fenomen întâlnit nu numai în România, ci și la nivelul statelor membre ale Uniunii Europene. Astfel, în privința ratei natalității datele statistice arată că în România, în anul 2019, s-a înregistrat o ușoară creștere a ratei natalității, comparativ cu anul 2015. În ceea ce privește evoluția ratei natalității, România poate fi comparată cu alte state membre UE precum Cehia, Danemarca, Croația, Austria, Franța, Bulgaria și Italia, datele statistice fiind incluse în tabelul de mai jos. Totodată, vă transmitem și link-ul unde puteți găsi aceste informații actualizate, precum și situația din alte state membre UE potrivit EUROSTAT:

<https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/TPS00204/default/table?lang=en>.

Rata natalității UE	2015	2016	2017	2018	2019
(EU 27)	10,0	10,1	9,7	9,5	9,3
ROMÂNIA	10,2	10,4	10,8	10,4	10,3
AUSTRIA	9,8	10	10	9,7	9,6
BULGARIA	9,2	9,1	9	8,9	8,8
CEHIA	10,5	10,7	10,8	10,7	10,5
CROAȚIA	8,9	9	8,9	9	8,9
DANEMARCA	10,2	10,8	10,6	10,6	10,5
FRANȚA	12	11,8	11,5	11,3	11,2
GERMANIA	9	9,6	9,5	9,5	9,4
ITALIA	8	7,8	7,6	7,3	7,0
POLONIA	9,7	10,1	10,6	10,2	9,9
SPANIA	9	8,8	8,4	7,9	7,6
SUEDIA	11,7	11,8	11,5	11,4	11,1
UNGARIA	9,4	9,7	9,7	9,6	9,5

În ceea ce privește evoluția numărului născuților-vii, datele statistice arată că în România, în anul 2019, s-a înregistrat o ușoară scădere a numărului de nașteri, comparativ cu anul 2015. Evoluția numărului de născuți vii în România comparativ cu alte state membre UE poate fi analizată în tabelul de mai jos, România putând fi comparată cu state membre precum Bulgaria, Croația, Franța, Italia și Spania. Vă transmitem și link-ul unde puteți găsi aceste informații actualizate, precum și situația din alte state membre UE potrivit EUROSTAT:

<https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/TPS00204/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=5b6e67ac-186d-4081-aa98-1453b77ec260>.

Numărul de născuți-vii State Membre UE	2015	2016	2017	2018	2019
(EU 27)	4,330,922	4,379,549	4,328,560	4,245,710	4,167,089
ROMÂNIA	201,995	25,773	210,590	202,744	199,720
AUSTRIA	84,381	87,675	87,633	85,535	84,952
BULGARIA	65,950	64,984	63,955	62,197	61,538
CEHIA	110,764	112,663	114,405	114,036	112,231
CROAȚIA	37,503	37,537	36,556	36,945	36,135
DANEMARCA	58,205	61,614	61,397	61,476	61,167
FRANȚA	799,671	784,325	770,045	759,199	754,008
GERMANIA	737,575	792,141	784,901	787,523	778,090
ITALIA	485,780	473,438	458,151	439,747	420,084
POLONIA	369,308	382,257	401,982	388,178	374,954
SPANIA	418,432	408,734	391,265	370,827	358,747
SUEDIA	114,870	117,425	115,416	115,832	114,523
UNGARIA	92,135	95,361	94,646	93,467	93,100

Facem precizarea că, politica pronatalistă nu trebuie să facă obiectul unei secțiuni aparte, separată de strategia și politica publică generală. Asupra variabilelor demografice acționează un complex de factori și, deci, o politică pronatalistă care își propune să influențeze nivelul variabilelor demografice, trebuie să se adreseze unor aspecte variate ale vieții economico-sociale. Acelorași aspecte li se adresează permanent sau ocazional politici sectoriale, astfel că politica demografică poate fi realizată prin politici sectoriale care să aibă permanent în vedere calitatea vieții populației, creșterea nivelului de trai.

Pentru a stimula o familie să aibă copii, măsurile financiare acordate sub forma prestațiilor familiale pentru familiile cu copii trebuie să fie completate și de alte măsuri care să asigure familiei un nivel de trai adecvat creșterii, îngrijirii și educării copiilor. Aceste măsuri pot fi dezvoltate în domenii majore reprezentate de *sănătate* (pachet de servicii gratuite de asistență medicală pe perioada sarcinii, programe de susținere a familiilor cu probleme medicale), *politici fiscale* (diminuarea taxelor și impozitelor percepute familiilor care au mai mulți copii, încurajarea activității economice la nivelul micilor întreprinzători, asociații de familie, prin accesul la credite și fiscalitate redusă în primii 2-3 ani de activitate), *educație* (grădinițe cu program prelungit, servicii tip after-school), *ocupare* (stimularea mobilității forței de muncă prin asigurarea de facilități de locuire în zonele cu potențial de dezvoltare economică, introducerea și stimularea formelor alternative de angajare în rândul tinerilor, precum munca la distanță și ocuparea parțială, program de lucru redus sau program de lucru flexibil pentru părinții cu copii), *politici de locuire* (accesul familiilor tinere la o locuință prin programe speciale de creditare, facilitarea accesului la o locuință pentru familiile cu copii care au venituri reduse), *alte servicii sociale pentru îngrijirea copiilor* (tip creșe, servicii de bone, servicii de îngrijire pe timpul zilei a copilului).

În ceea ce privește sprijinul pentru familiile tinere și axarea pe creștere demografică, studiile de specialitate arată că politica familială trebuie să se bazeze pe următoarele obiective:

- **susținerea financiară a familiilor cu copii:** prestații familiale și alte facilități fiscale, precum și suplimente la veniturile din muncă sau un venit minim garantat familiilor cu copii, în vederea reducerii sărăciei în familiile cu copii;
- **favorizarea concilierii vieții de familie cu viața profesională:** facilități pentru femeile care sunt active în câmpul muncii, precum concediile de maternitate, concediile de creștere a copilului, serviciile publice de supraveghere a copilului pe timpul zilei și indemnizații pentru concedii parentale, stimulente pentru revenirea în activitate după nașterea copilului, măsuri pentru implicarea tatălui în activitățile legate de îngrijirea copilului, ș.a. Dificultățile cu care se confruntă femeile, mai ales mamele, în păstrarea locului de muncă după revenirea din concediul de creștere a copilului, stereotipurile prin care se perpetuează ideea că doar femeile sunt responsabile de îngrijirea copilului, sunt aspecte care agravează inegalitatea între femei și bărbați. Așadar, măsurile de reconciliere a vieții de familie cu cea profesională reprezintă un aspect important care trebuie avut în vedere în elaborarea politicilor de stimulare a natalității.

În prezent, principalele măsuri de stimulare a natalității, precum și de reconciliere a vieții de familie cu viața profesională implementate în România sunt reprezentate de:

1. Programul de acordare a alocației de stat pentru copii, derulat în baza Legii nr.61/1993, republicată, cu modificările și completările ulterioare, program care se adresează tuturor copiilor până la împlinirea vârstei de 18 ani, precum și tinerilor care au împlinit vârsta de

18 ani și urmează fără întrerupere cursurile învățământului liceal sau profesional, organizate potrivit legii, până la terminarea acestora. Pentru copiii cu dizabilități care sunt încadrați în grad de handicap, cuantumul alocației este majorat cu 100%. Cuantumul lunar ale alocației de stat pentru copii, au fost majorate recent, începând cu drepturile aferente lunii ianuarie 2021 și sunt următoarele:

- 214 lei pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 2 ani și 18 ani, precum și pentru tinerii care au împlinit vârsta de 18 ani, care urmează cursurile învățământului liceal sau profesional, organizate în condițiile legii, până la terminarea acestora;
- 427 lei pentru copiii cu vârsta de până la 2 ani sau de până la 18 ani, în cazul copilului cu dizabilitate.

În anul 2020, la nivelul întregii țări, au fost acordate 8.159,3 milioane lei pentru un număr mediu lunar de 3.590.874 copii. De asemenea, în luna februarie 2021, la nivelul întregii țări au fost acordate 882,1 milioane lei pentru 3.617.367 copii.

2. Programul de acordare a alocației pentru susținerea familiei conform prevederilor Legii nr.277/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Această alocație se acordă în funcție de veniturile și bunurile familiei, dar și în funcție de numărul copiilor din familie. Stabilirea dreptului la alocația pentru susținerea familiei se realizează ținându-se seama de toate veniturile familiei, precum și de bunurile acesteia. Alocația pentru susținerea familiei stimulează creșterea gradului de educație a copiilor prin condiționarea acordării alocației de frecventarea cursurilor de învățământ de către copiii de vârstă școlară din familiile beneficiare; cuantumul alocației poate fi diminuat în raport de absențele școlare (pe baza situațiilor transmise de inspectoratele școlare teritoriale). În anul 2020 au fost efectuate plăți în valoare de 329 milioane lei, pentru un număr de 160.275 familii beneficiare, în anul 2021 suma alocată în buget fiind de 325,8 milioane lei.

În prezent, cuantumul alocației pentru susținerea familiei sunt următoarele:

Alocația pentru susținerea familiei	BENEFICIARI: FAMILII	Cuantum lunar
Alocația de susținerea familiei biparentală cu venituri ≤ 200 lei	cu 1 copil	82
	cu 2 copii	164
	cu 3 copii	246
	cu 4 și mai mulți copii	328
Alocația de susținerea familiei biparentale cu 201 lei < venituri ≤ 530	cu 1 copil	75
	cu 2 copii	150
	cu 3 copii	225
	cu 4 și mai mulți copii	300

Alocația de susținerea familiei monoparentale cu venituri ≤ 200 lei	cu 1 copil	107
	cu 2 copii	214
	cu 3 copii	321
	cu 4 și mai mulți copii	428
Alocația de susținerea familiei monoparentale cu 201 lei < venituri ≤ 530 lei	cu 1 copil	102
	cu 2 copii	204
	cu 3 copii	306
	cu 4 și mai mulți copii	408

3. Programul de acordare a alocației lunare de plasament. Potrivit prevederilor Legii nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru fiecare copil față de care s-a stabilit măsura plasamentului la o familie, persoană, asistent maternal sau într-un serviciu de tip rezidențial al unui organism privat autorizat sau s-a instituit tutela, în condițiile legii, se acordă o alocație lunară de plasament. Astfel, pentru fiecare copil aflat în această situație, cuantumul alocației lunare de plasament este de 600 lei. Pentru copilul cu dizabilitate se acordă o alocație de plasament majorată cu 50%, respectiv 900 lei.

În anul 2020 au fost efectuate plăți în valoare de 305 milioane lei, pentru un număr de 38.042 copii, iar în anul 2021 suma alocată în buget fiind de 300 milioane lei.

4. Concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copilului (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copilului): concediul și indemnizația lunară sunt acordate persoanelor care, în ultimii doi ani anteriori datei nașterii copilului, au realizat timp de cel puțin 12 luni venituri supuse impozitului pe venit potrivit prevederilor Codului Fiscal. Toate formele de angajare sunt luate în considerare la stabilirea dreptului la concediul și indemnizația pentru creșterea copilului, precum și toate categoriile de venituri, respectiv cele din activități salariale, veniturile din activități independente, precum și veniturile din activități agricole. De asemenea, conform prevederilor Codului Muncii (Legea nr. 53/2003) toate tipurile de contracte individuale de muncă (pe perioadă nedeterminată, contract de muncă cu timp parțial, contract de muncă pe perioadă determinată, etc) sunt avute în vedere la stabilirea concediului de creșterea a copilului. Indemnizația pentru creșterea copilului reprezintă o compensație, asigurată din bugetul de stat, pentru părinții care decid să își întrerupă activitatea profesională și solicită concediul pentru creșterea copilului până la vârsta de 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu dizabilitate. Cuantumul minim al indemnizației pentru creșterea copilului a fost majorat la 1.250 lei/lunar. Cuantumul maxim al indemnizației pentru creșterea copilului a fost stabilit la 85% din media veniturilor nete realizate de către părinte, dar nu mai mult de 8.500 lei/lunar.

Acest program cuprinde și măsuri de protecție a locului de muncă pentru persoanele care decid să se ocupe de creșterea și îngrijirea copilului: conform prevederilor Codului Muncii (Legea nr. 53/2003) angajatul are dreptul de a solicita suspendarea contractului individual de muncă pentru a putea beneficia de concediul de maternitate și de creștere a copilului. Conform prevederilor O.u.G. nr. 111/2010 concediul pentru creșterea a copilului se aprobă de angajator la solicitarea persoanei îndreptățite iar angajatorul are obligația de a aproba perioada concediului de comun acord cu angajatul. Legislația privind acordarea concediului pentru creșterea copilului prevede și alte măsuri de protecție a locului de muncă pentru persoanele care sunt îndreptățite la acest concediu.

În anul 2020 au fost efectuate plăți în valoare de 4.953,8 milioane lei, pentru un număr de 180.250 beneficiari, în anul 2021 suma alocată în buget fiind de 5.170,8 milioane lei.

5. Stimulentul lunar de inserție (O.u.G. nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copilului): Acest stimulent reprezintă o măsură de stimulare a părinților de reîntoarcere în activitate înainte de împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap. Persoanele care sunt îndreptățite să beneficieze de indemnizația pentru creșterea copilului și care desfășoară activități profesionale și obțin venituri supuse impozitului, au dreptul la un stimulent lunar de inserție. Stimulentul lunar de inserție se acordă până la împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani, în cuantum de 650 lei, dacă părintele decide să își reia activitatea profesională cu 60 zile înainte de împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani.

În anul 2020 au fost efectuate plăți în valoare de 682,9 milioane lei, pentru un număr de 88.523 beneficiari, în anul 2021 suma alocată în buget fiind de 686,4 milioane lei.

6. Concediul și indemnizația de acomodare se acordă în conformitate cu art. 50 din Legea nr. 273/2004 privind procedura adopției, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Adoptatorul sau, opțional, oricare dintre soții familiei adoptatoare, care realizează venituri supuse impozitului pe venit potrivit prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, din activități salariale și asimilate acestora sau, după caz, activități independente, drepturi de autor sau activități agricole, poate beneficia de un concediu de acomodare cu durata de maximum un an, care include și perioada încredințării copilului în vederea adopției, precum și de o indemnizație lunară. Cuantumul indemnizației lunare este de 85% din media veniturilor nete realizate în ultimele 12 luni din ultimii 2 ani anteriori datei emiterii hotărârii judecătorești de încredințare în vederea adopției. Cuantumul indemnizației lunare nu poate fi mai mic decât suma rezultată din aplicarea unui coeficient de multiplicare de 3,4 la valoarea indicatorului social de referință, respectiv 1.700 lei iar cuantumul maxim al acesteia nu poate depăși valoarea de 8.500 lei.1.700 lei. Fondurile necesare plății indemnizației de acomodare, cheltuielile administrative, precum și cele de transmitere a drepturilor se asigură din bugetul de

stat, prin bugetul Ministerului Muncii și Protecției Sociale. În anul 2020 au fost efectuate plăți în valoare de 8,4 milioane lei pentru un număr de 428 copii, în anul 2021 suma alocată în buget fiind de 28,4 milioane lei.

7. Stimulentul educațional, reprezintă un alt program care se adresează copiilor din familiile defavorizate și a fost instituit prin Legea nr. 248/2015 privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate. Se acordă sub forma tichetelor sociale în scopul stimulării participării în învățământul preșcolar a copiilor din familii defavorizate și al creșterii accesului la educație a acestora. Finanțarea acordării stimulentului educațional se face din bugetul de stat prin sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată, alocate pentru bugetele locale cu această destinație. Recent, prin Legea nr. 49/2020 a fost modificată Legea nr. 248/2015 privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate. Astfel, începând cu data de 1 ianuarie 2021 au fost aduse unele modificări programului propriu-zis iar stimulentele educaționale se acordă copiilor care urmează o formă de educație preșcolară din familiile care au stabilit dreptul la alocație pentru susținerea familiei acordată în baza Legii nr. 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei, republicată, cu modificările și completările ulterioare, indiferent dacă familia se află în plata acestui drept sau acesta este suspendat. Sumele lunare acordate: 100 lei/lunar pentru fiecare copil înscris la grădiniță din familia îndreptățită la alocația de susținere a familiei.

8. Indemnizațiile acordate persoanelor active în câmpul muncii care au copii cu dizabilități se referă la:

- **concediu și indemnizație pentru creșterea copilului cu dizabilitate**, acordat părinților care au în îngrijire un copil cu dizabilitate cu vârsta cuprinsă între 3 și 7 ani, în cuantum de 1.250 lei;
- **indemnizații și ajutoare pentru creșterea copilului cu dizabilitate** (articolele 31 și 32 din O.u.G. nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația pentru creșterea copilului, cu modificările și completările ulterioare). Acordate persoanelor care au în îngrijire copii cu dizabilitate cu vârsta de până la 7 ani sau persoanelor cu dizabilitate care devin părinți și au copii în îngrijire. Cuantumul acestora variază între 188 lei și 563 lei. În anul 2020 au fost efectuate plăți în valoare de 110,9 milioane lei, pentru un număr de 10.627 beneficiari, în anul 2021 suma alocată în buget fiind de 117,3 milioane lei.
- **indemnizație acordată persoanelor care au în îngrijire un copil cu dizabilitate și care sunt active în câmpul muncii sau doresc să revină în activitate**, având încheiat un contract de muncă cu timp parțial. Acestea beneficiază de o indemnizație egală cu 50% din cuantumul minim al indemnizației (625 lei), sumă care poate fi cumulată cu salariul persoanei.

9. Programul de acordare a ajutorului social. Se acordă în baza Legii nr.416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare, tuturor familiilor și persoanelor singure cu venituri reduse sau fără venituri, care se află în dificultate, pentru a le ajuta să depășească această situație. Ajutorul social este calculat ca diferență între venitul net lunar al familiei sau persoanei singure și nivelul lunar al venitului minim garantat prevăzut de lege. Stabilirea dreptului la ajutorul social se realizează ținându-se seama de veniturile familiei, luând în considerare și bunurile mobile și imobile deținute. În anul 2020 acestea au fost asigurate pentru un număr de 169.655 familii și persoane singure, suma totală acordată fiind de aproximativ 538,6 milioane lei. În anul 2021 bugetul alocat pentru acordarea acestor ajutoare este de aproximativ 539 milioane lei.

Prin prisma măsurilor de asistență socială corelate cu măsurile de activare, persoanele beneficiare de ajutor social sunt condiționate de căutarea activă a unui loc de muncă, dar și de obligația de a presta muncă în folosul comunității în număr de ore echivalente cu cuantumul ajutorului social, raportat la salariul minim pe economie și dacă fac dovada faptului că sunt în evidența agenției teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, pentru încadrare în muncă, și nu au refuzat un loc de muncă ori participarea la serviciile pentru stimularea ocupării forței de muncă și de formare profesională oferite de aceste agenții.

Aceste măsuri au fost introduse pentru a contribui la inserția pe piața muncii a acestora, tocmai pentru a preveni și limita orice formă de dependență față de ajutorul acordat de stat sau de comunitate. În situația în care beneficiarii refuză îndeplinirea obligațiilor legale, dreptul la măsurile de asistență socială se suspendă sau, după caz, încetează.

Cuantum: nivelul lunar al venitului minim garantat este, în prezent, de:

Tip familie	Cuantum -lei-
persoana singură	142
2 persoane	255
3 persoane	357
4 persoane	442
5 persoane	527
Pentru fiecare altă persoană peste numărul de 5 persoane	37

Pentru continuarea reformei în domeniul beneficiilor de asistență socială bazate pe testarea mijloacelor este în curs de elaborare un proiect de lege pentru revizuirea Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare, în vederea stimulării comportamentului activ pe piața muncii al beneficiarilor de ajutor social. Conform noilor propuneri de modificare, se intenționează prelungirea acordării ajutorului social cu 6 luni, dacă cel

puțin o persoană din familie se angajează pentru o perioadă de 12 luni. Totodată, noul proiect de lege va propune majorarea cuantumului ajutorului social pentru persoana vârstnică.

10. Programul de acordare a ajutoarelor pentru încălzirea locuinței: aceste ajutoare se acordă în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr.70/2011 privind măsurile de protecție socială în perioada sezonului rece, cu modificările și completările ulterioare, pentru a suplini o parte din cheltuielile legate de încălzirea locuinței pe perioada sezonului rece. Aceste măsuri de protecție socială se acordă persoanelor singure sau familiilor ale căror venituri medii nete lunare pe membru de familie sunt situate sub un anumit prag prevăzut de lege. Stabilirea dreptului la ajutoarele pentru încălzire se realizează ținându-se seama de veniturile familiei, luând în considerare și bunurile mobile și imobile deținute. Ca urmare a majorării indemnizației sociale pentru persoanele vârstnice, programul de acordare a ajutoarelor pentru încălzirea locuinței a fost modificat prin majorarea pragului maxim de venituri până la care se acordă ajutoarele pentru încălzirea locuinței, la 800 lei de la 750 lei, astfel încât acestea să poată beneficia de protecție socială în perioada sezonului rece noiembrie 2020 - martie 2021. În anul 2020 acestea au fost asigurate pentru un număr de aproximativ 202.000 familii și persoane singure, suma totală cheltuită fiind de aproximativ 49,3 milioane lei. Pentru anul 2021 bugetul alocat este în valoare de 95 milioane lei.

Nivelurile actuale de venituri și cuantumul ajutoarelor sunt următoarele:

Limite venituri	Compensare procentuală lunară energie termică	
	familii	persoane singure
până la 155	90%	100%
155,1 - 210	80%	90%
210,1 - 260	70%	80%
260,1 - 310	60%	70%
310,1 - 355	50%	60%
355,1 - 425	40%	50%
425,1 - 480	30%	40%
480,1 - 540	20%	30%
540,1 - 615	10%	20%
615,1 - 800	5%	15%
800,1 - 1082		10%

Limite venituri	Cuquantum lunar ajutor gaze naturale	Cuquantum lunar ajutor energie electrică	Cuquantum lunar ajutor lemne, cărbuni, combustibili petrolieri
lei	lei	lei	lei
până la 155	262	240	54
155,1 - 210	190	216	48
210,1 - 260	150	192	44

260,1 - 310	120	168	39
310,1 - 355	90	144	34
355,1 - 425	70	120	30
425,1 - 480	45	96	26
480,1 - 540	35	72	20
540,1 - 800	20	48	16

Cheltuielile aferente beneficiilor de asistență socială gestionate prin bugetul Ministerului Muncii și Protecției Sociale au crescut de la an la an, astfel: dacă în anul 2019 plățile efectuate au fost de aproximativ 17,5 mld. lei, în anul 2020 acestea au crescut la 20,8 mld. lei, în anul 2021 bugetul alocat fiind în valoare de 22,7 mld. lei. Regăsiți mai jos situația privind implementarea acestor programe, la nivelul Ministerului Muncii și Protecției Sociale, pentru anul 2020:

BENEFICII DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ		2020	
		Număr mediu lunar de beneficiari	Sume plătite Mil. lei
1.	Alocația de stat pentru copii	3.590.874	8.159,29
2.	Alocația de plasament	38.042	305,46
3.	Indemnizația pentru creșterea copilului	180.250	4.953,83
4.	Stimulentul lunar de inserție	88.523	682,91
5.	Indemnizațiile/ajutoarele pentru creșterea copilului cu dizabilitate	10.627	111.892.422
6.	Concediul de acomodare	428	8,40
7.	Alocația pentru susținerea familiei	160.275	329,04
8.	Ajutorul social	169.655	538,64
9.	Ajutoarele pentru încălzirea locuinței	202.018	49,35

Alte măsuri care vin în sprijinul părinților se referă la:

- **Concediul paternal:** *Legea nr.210/1999 privind concediul paternal.* Acest concediu se acordă în scopul de a asigura participarea efectivă a tatălui la îngrijirea noului născut. Indemnizația pentru concediul paternal se plătește din fondul de salarii al unității și este egală cu salariul corespunzător perioadei respective. Tatăl copilului nou-născut are dreptul la concediu paternal doar dacă este asigurat în cadrul sistemului asigurărilor sociale de stat.

- **Măsuri de protecție a locului de muncă pentru persoanele care decid să se ocupe de creșterea și îngrijirea copilului:** Conform prevederilor Codului Muncii (*Legea nr.53/2003*) angajatul are dreptul de a solicita suspendarea contractului individual de muncă pentru a putea beneficia de concediul de maternitate și de creștere a copilului. Conform prevederilor *O.u.G. nr.111/2010* concediul pentru creșterea a copilului se aprobă de angajator la solicitarea persoanei îndreptățite iar angajatorul are obligația de a aproba perioada concediului de comun acord cu angajatul. Legislația privind acordarea concediului pentru creșterea copilului prevede și alte măsuri de protecție a locului de muncă pentru persoanele care sunt îndreptățite la acest concediu.

- Persoanele fără venituri sau cu venituri reduse beneficiază și de **masă acordată de cantine sociale**, care reprezintă unități publice de asistență socială, cu sau fără personalitate juridică, înființate, organizate și administrate de autoritățile administrației publice locale, precum și de furnizori de servicii sociale privați. Cantinele sociale acordă masă caldă și rece, gratuit sau contra cost, în condițiile prevăzute de lege.

- **Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD)**, din Fondul de ajutor european pentru cele mai defavorizate persoane (FEAD) se asigură acordarea de trusouri pentru nou-născuți pentru cele mai dezavantajate cupluri mamă-nou-născut. Programul este administrat de Ministerul Fondurilor Europene, iar cuplurile mamă-nou născut cu risc de sărăcie și excluziune socială sunt identificate de către asistentul social de la spitalul unde s-a înregistrat nașterea, respectiv de către profesioniștii din serviciile sociale din comunitate, conform *Hotărârii Guvernului nr.1103/2014 pentru aprobarea metodologiei privind realizarea obligațiilor ce revin autorităților administrației publice locale, instituțiilor și profesioniștilor implicați în prevenirea și intervenția în cazurile de copii aflați în situație de risc de părăsire sau părăsiți în unități sanitare, cu modificările și completările ulterioare*.

- De asemenea, prin **Ordonanța de urgență a Guvernului nr.115/2020**, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene a implementat un program prin care stabilește măsura de **acordare de tichete sociale pe suport electronic pentru mese calde**, precum și cadrul legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari. Tot prin intermediul **POAD** sunt stabilite printre categoriile principale de beneficiari și **persoanele care au fost evacuate și familiile cu copii care nu au un domiciliu stabil, mai ales cele monoparentale**, pentru care sunt necesare, pe de-o parte, servicii sociale de sprijin la domiciliu, iar, pe de altă parte, de sprijin constând în asigurarea de mese calde pentru a evita manifestarea riscului de sărăcie extremă în rândul populației celei mai expuse riscurilor de orice natură.

În contextul măsurilor de stimulare a natalității, facem precizarea că, la nivelul MMPS, în perioada 2021-2022 Ministerul Muncii și Protecției Sociale implementează proiectul SIPOCA 706,

Politici sociale performante - strategie națională pentru implementarea performantă a politicilor familiale", proiect ce are ca principale obiective:

- definirea și elaborarea unor indicatori de performanță în domeniul politicilor familiale la nivel național;
- dezvoltarea unui cadru strategic și unitar de colectare, transmitere și interpretare a indicatorilor de performanță privind implementarea politicilor familiale;
- elaborarea unei proceduri operaționale de raportare a indicatorilor de performanță în domeniul politicilor familiale, respectiv a unei machete electronice de raportare periodică a acestor indicatori;
- elaborarea unei strategii naționale de implementare a politicilor familiale performante care să evidențieze toate oportunitățile pentru creșterea calității vieții familiei;
- înființarea unui mecanism de informare electronică funcțional, respectiv dezvoltarea unei platforme online interactive pentru cetățeni (dezvoltarea unor fișe electronice de informare a cetățenilor cu privire la politicile familiale existente dar și a unui sistem informațional tip calculator personal al drepturilor sociale);
- înființarea și operaționalizarea unui helpdesk funcțional privind acordarea de beneficii de asistență socială.

Beneficiile de asistență socială avute în vedere sunt: alocația de stat pentru copii, concediul și indemnizația de creștere a copilului, indemnizația de acomodare, alocația de plasament, alocația pentru susținerea familiei.

Tot în cadrul POCA 2014-2020, Secretariatul General al Guvernului a depus un proiect intitulat "Diagnoza și optimizarea politicilor demografice în România", în parteneriat cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale și ARES (Asociația Română pentru Evaluare și Strategie).

Scopul proiectului este elaborarea unei politici publice demografice care să faciliteze dezvoltarea potențialului economic și social al țării și care, de asemenea, să eficientizeze actul administrativ la nivel central.

Activitățile care se vor realiza în cadrul acestui proiect sunt: analize/cercetări ale legislației actuale cu referință în domeniul demografiei (precum și a altor elemente conexe cum ar fi domeniul ocupării, educației, migrației, serviciilor sociale și beneficiilor de asistență socială etc.), realizarea unor sondaje sociologice și implicit interpretarea datelor culese atât din punct de vedere calitativ, cât și cantitativ, identificarea unor elemente de bună practică la nivel național/european, elaborarea unui cadru legislativ specific acestei problematici.

Demersurile inițiate de către MMPS în ceea ce privește problematica mamelor minore, trebuie menționat că, aceasta a fost abordată de-a lungul timpului pe diferite paliere de intervenție, în funcție de competențele și atribuțiile ce revin fiecărei autorități implicate.

Astfel, în virtutea funcției de reglementare a domeniului protecției și promovării drepturilor copilului, Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții (ANDPDCA) a elaborat o serie de acte normative care includ prevederi referitoare la activitatea serviciilor publice de asistență socială de la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor și a Direcțiilor Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului în calitatea lor de furnizori de servicii, care vizează inclusiv mamele minore și părinții acestora.

Astfel, conform metodologiei privind realizarea obligațiilor ce revin autorităților administrației publice locale, instituțiilor și profesioniștilor implicați în prevenirea și intervenția în cazurile de copii aflați în situație de risc de părăsire sau părăsiți în unități sanitare, aprobate în anul 2014, reprezentanții serviciului public de asistență socială, denumit în continuare SPAS, trebuie să colaboreze cu medicul/medicii de familie, cu asistenții medicali comunitari sau, după caz, cu mediatorii sanitari din unitatea administrativ-teritorială în vederea identificării precoce a gravidei în situație de risc social.

De asemenea, prin regulamentele de organizare și funcționare ale SPAS aprobate în anul 2017, au fost introduse serviciile de consiliere familială, servicii menite să sprijine părinții în ceea ce privește creșterea și îngrijirea copiilor, inclusiv părinții care au în îngrijire mame minore.

Concret serviciile de care poate beneficia mama minoră și părinții acesteia, pot include, fără a se limita exclusiv la acestea, consiliere, informare, consiliere juridică, acordarea de beneficii sau servicii care pot sprijini depășirea situației de risc și menținerea copilului în familie, etc.

Pornind de la cadrul legal în vigoare, Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului, instituții cu personalitate juridică care funcționează în subordinea Consiliului Județean sau, după caz, a Consiliului local al sectorului municipiului București, a căror activitate o coordonăm și îndrumăm metodologic, au derulat și derulează singure sau în parteneriat cu organizațiile neguvernamentale, programe de educație pentru sănătate destinate femeilor vulnerabile.

Potrivit datelor publicate de Institutul Național de Statistică, numărul copiilor din România cu vârsta între 0-3 ani și 3-6 ani cu situația detaliată pe fiecare județ, este prezentat în anexa prezentei.

Precizăm că pentru anul 2021, situația statistică generală va fi realizată la sfârșitul acestuia.

Județ	Numărul de copii cu vârsta cuprinsă între 0-2 ani impliniți, la data de 01.01.2020	Numărul de copii cu vârsta cuprinsă între 3-6 ani impliniți, la data de 01.01.2020
Alba	9209	12351
Arad	12621	16281
Argeș	16109	20784
Bacău	19353	27376
Bihor	18162	23245
Bistrița-Năsăud	10128	13429
Botoșani	11412	15608
Brăila	7313	9564
Brașov	19404	25475
Buzău	10742	14628
Călărași	8165	11185
Caraș-Severin	6817	9272
Cluj	22040	27617
Constanța	21052	29131
Covasna	6519	8878
Dâmbovița	12818	16995
Dolj	18440	24268
Galați	15560	20187
Giurgiu	6969	9390
Gorj	7246	9925
Harghita	9508	12846
Hunedoara	10295	13776
Ialomița	7949	10945
Iași	31404	39553
Ilfov	15179	20085
Maramureș	14403	18596
Mehedinți	5240	7968
Municipiul București	65699	76121
Mureș	17306	23161
Neamț	13754	19318
Olt	9898	12769

MINISTERUL MUNCII
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE

Nesecret

Prahova	18854	25633
Sălaj	7134	9450
Satu Mare	10769	14076
Sibiu	13743	18068
Suceava	24669	31617
Teleorman	7882	10845
Timiș	22759	28935
Tulcea	5020	7479
Vâlcea	8445	11178
Vaslui	14068	19051
Vrancea	9559	13849
Total	603616	790908

Considerăm că măsurile financiare implementate de Ministerul Muncii și Protecției Sociale și acordate sub forma prestațiilor familiale și ajutoarelor bazate pe testarea mijloacelor trebuie să fie completate și de alte măsuri care să asigure familiei un nivel de trai adecvat creșterii, îngrijirii și educării copiilor. Aceste măsuri pot fi dezvoltate în domenii majore reprezentate de **sănătate, educație, ocupare, politici de locuire, politici fiscale, alte servicii sociale pentru îngrijirea copiilor.**

În acest context, în conformitate cu Programul de Guvernare pentru perioada 2020-2024, Guvernul propune pentru sprijinul și a familiilor din care provin, următoarele măsuri țintite: asigurarea unor servicii competitive care abordează integrat nevoile familiilor în dificultate și ale categoriilor sociale vulnerabile, beneficiari care se dezvoltă în cadrul serviciilor furnizate; accesibilizarea mediului fizic și informațional pentru persoanele cu dizabilități; întărirea capacității de intervenție integrată în cazurile de violență domestică; măsuri specifice pentru clientul vulnerabil din sistemul energetic, atât prin redefinirea consumatorului vulnerabil cât și prin asigurarea conectării și accesului la electricitate în gospodăriile vulnerabile, cu prioritate pentru cele cu copii, sprijinind astfel și accesul la educație online. În ceea ce privește sistemul de asistență socială, acesta va trece printr-o transformare radicală în care accentul să fie pus pe măsuri de prevenție, precum și pe furnizarea de servicii sociale.

Față de măsurile implementate la nivel național, ținem să facem precizarea că în Codul Administrativ, aprobat prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019*, se reglementează ca atribuție a consiliului local, aprobarea strategiilor privind dezvoltarea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale, strategii ce pot fi aplicabile doar prin prisma unor măsuri ce pot fi concretizate prin impulsionearea familiilor tinere în vederea stimulării natalității sau a altor măsuri de sprijin, ținând cont întotdeauna de particularitățile specifice regiunii.

De asemenea, *Legea nr.292/2010 privind sistemul național de asistență socială, cu modificările și completările ulterioare*, oferă posibilitatea autorităților administrației publice locale de a stabili în bani sau în natură măsuri complementare celor stabilite de autoritatea administrației publice centrale, cu susținerea acestora din bugetele locale.

În acest context, autoritățile administrației publice locale pot aproba, prin hotărâri ale consiliilor locale, măsuri financiare ce pot fi susținute din bugetul local și care să reprezinte măsuri de stimulare financiară destinate asigurării unui standard minim de viață, susținerii natalității, a familiei și copilului. Aceste măsuri se vor baza pe completarea măsurilor de protecție socială cu o gamă largă de măsuri și servicii din domeniul economic, educațional, de sănătate, cultural, cu accent pe toate nevoile familiilor cu copii și acordate integrat, pentru asigurarea întregului potențial de funcționare a persoanei ca membru deplin al familiei, comunității și societății.

SECRETAR DE STAT

CĂTĂLIN BOBOC

